

Juryns bedömning

Framtidens smågrisstall

HKScan

Utlåtande

Flexibelt stall med robusta system

Laget har tagit sin an utmaningen att utveckla ett stallkoncept för rationell smågrisproduktion med 400 suggor. Resultatet är ett flexibelt stall med robusta system som ger möjlighet till goda produktionsresultat. Konceptet är föredömligt presenterat vilket gör det till en bra inspirationskälla för de som funderar att investera i smågrisproduktion.

Svårt att nå de ekonomiska målen

Konceptet når dock inte upp till de ekonomiska målen i tävlingen och den relativt höga investeringsutgiften bidrar till lägre lönsamhet. Investeringskalkylen är realistisk och landar på 51 300 kr per suggplats (efter schablonmässigt investeringsstöd). Detta är högre än målet på 40 000 kr. Lönsamheten stannar på 5 procent vid 30 smågrisar per sugga och år. Även detta lägre än målet på 10 procent lönsamhet.

Rationell drift med god djurvälstånd

Byggnaden har traditionell konstruktion med beprövade material. Stallet har tydligt avgränsade avdelningar för olika funktioner. Det ger god flexibilitet och möjlighet att bygga stallet i flera steg och att variera storleken på varje modul. Separationen av vuxna och växande djur bidrar också till ett högt smittskydd.

Konceptet innehåller en grisningsbox som är en relativt ny lösning i Sverige, med dränerande spalt på två sidor. Lösningarna är på många sätt anpassade till grisarnas naturliga behov och fysiologi. Ströbädden i dräktighetsavdelningen bidrar till god djurvälstånd. Halmlagret har fått en rationell placering mitt i stallet, vilket bidrar till att lyfta fram de mervärden som finns i svensk djurhållning. Det finns dock en risk för avvänjningsproblem i tillväxtstallets lösning med två kullar i samma box.

Inspirerande upplägg för ägande och organisation

I konceptet visas hur man hjälp av nytänkande i ägande och organisation kan välja strategin att expandera genom kompletterande verksamhet där företaget inte tidigare haft produktion eller kompetens. Konceptet beskriver ett bolagsupplägg med tre delägare med olika ansvarsområden. Upplägget löser såväl finansieringsbehovet som kompetensbehovet. Detta kan inspirera andra företag i liknande situation.

Stallkonceptet tilldelas utmärkelser för

- Flexibelt modulkoncept – *möjligt att bygga delar och anpassa storlek*
- Smart betäcknings- och dräktighetsavdelning – *ströbädd och transponderutfodring*
- Innovativ grisningsbox – *dränerande spalt på två sidor*
- Smart företagsledning – *delägarskap stärker kompetens och engagemang*
- Inspirerande presentation – *informativ för potentiella investerare*

Jurymedlemmar

Örjan Bertilsson, jordbruksföretagare med smågrisproduktion, Persgårds lantbruk

Claes Fellström, professor emeritus i grissjukdomar, Uppsala

Erik Fagerberg, byggnadsrådgivare, Lantbyggbyrån i mellansverige AB

Per Hansson, ekonom, Sveriges Lantbruksuniversitet

Per Nilsson, landsbygdsutvecklare, Jordbruksverket

Jonas Fjertorp, juryordförande, Jordbruksverket

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Framtidens smartaste stall är ett kompetensutvecklingsprojekt som finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling genom det svenska landsbygdsprogrammet.